

A.1.1 Tjekliste - Vinduer

HVAD SKAL TJEKKES

HANDLING

INTERVAL FOR TJEK

HVAD SKAL TJEKKES	HANDLING	INTERVAL FOR TJEK
<p>Træværket i vinduer og yderdøre – træets blødhed</p> <p>Tjek træværket i vinduerne ved at stikke en spids genstand ind i træet – en syl er bedst, men en lille skruetrækker kan også bruges. Træets blødhed er afgørende for, hvilken vedligeholdelse eller behandling, der er nødvendig.</p>	<p>Hvis spidsen synker 1-3 mm i, når du trykker på træet, så er træet sundt og godt.</p> <p>Synker spidsen 3-6 mm i, er træet meget fugtigt og måske endda skadet af råd. Så skal de rådne dele udskiftes.</p> <p>Hvis spidsen synker mere end 6 mm i, så kan der være tale om et dybere rådgreb i træet. Det kræver en total istandsættelse i form af snedkermæssigt arbejde, hvor større dele af vinduet eller døren udskiftes.</p>	<p>Årligt</p>
<p>Træets fugtighed</p> <p>Træets fugtprocent måles med en fugtmåler, som stikkes ind dér, hvor du mistænker træet for at være for fugtigt. Der må ikke være fugtige overflader, når der måles. Fugtprocenten i udendørs træ skal være under 20 %. Indendørs må fugtigheden i træet ikke være over 15 % - normalt ligger den mellem 8 og 12%.</p> <p>Vær særligt opmærksom på glaslisterne og bundstykket i vinduerne og dørene. Det er typisk her, der opstår rådska-der. Den mest holdbare type bundglasliste er af aluminium, som er vejrbestandigt og vedligeholdelsesfrit. Man kan også købe gode bundglaslister af ædeltræ, som er holdbare. Listen skal være forsynet med en drypnæse yderst, der forhindrer, at vandet løber ind under listen.</p>	<p>Hvis der er over 20 % fugt i det udendørs træ, så tilkald en håndværker, som kan vurdere den videre proces.</p> <p>Hvis bundlisten er medtaget, så skal den udskiftes. Du kan evt. selv gøre det – ellers kontakt jeres tømrer.</p> <p>Afhængigt af hvor medtagne bundlisterne er, kan det føres på vedligeholdelsesplanen for det førstkom-mende år.</p>	<p>Årligt. Overflader skal være tørre, dvs. der skal ikke måles i regnvejr.</p>

<p>Træværket i vinduer og yderdøre – træets struktur og overflade</p> <p>Undersøg også træets struktur og overflade. Hvis der er revner eller sprækker i træet, hvor der kan trænge vand ind, så skal træet udskiftes og repareres eller mættes med grunder og maling, alt afhængigt af hvor store og dybe skaderne er.</p>	<p>Hvis malingen er begyndt at skalle af, er det tid til en ny omgang beskyttelse.</p>	<p>Årligt</p>
<p>Fuger</p> <p>Tjek fugerne for fugeslip, manglende eller defekt fugesåsom revner eller utætheder.</p> <p>Fuger rundt om døre og vinduer kan være mørtel-fuger eller elastiske fuger med en fugemasse. Hvis fugerne ikke er tætte, så kan der trænge fugt ind og gøre skade på murværket og på vinduerne.</p> <p>Ældre ejendomme har ofte mørtelfuger. Mørtelen skal være egnet som kalfatrings-fuge-mørtel.</p>	<p>Du kan selv udbedre fugerne, eller få en tømrer eller murer til det.</p>	<p>Årligt</p>
<p>Rammer og tætningslister</p> <p>Tjek utætheder mellem ramme og karm ved at sætte et stykke papir imellem vinduesrammen og karmen og lukke vinduet. Hvis du kan trække papiret ud, uden at det går i stykker, så slipper der unødvendigt meget varme ud ad vinduer og yderdøre.</p> <p>Tætningslisten sidder mellem ramme og karm. Det er vigtigt, at den er fleksibel, ikke er trykket helt flad eller er revnet – ellers er den utæt og skal skiftes.</p>	<p>Forsøg at stramme vinduets anverfer eller greb. Skriv evt. i vedligeholdelsesplan, at alle vinduer skal tjekkes, og hvis det er nødvendigt skal anverfere strammes. Hvis ikke det hjælper at stramme anverfer og greb, er det nok tætningslisterne, det er galt med – eller måske er der ingen tætningslister.</p> <p>Du kan godt skifte tætningslister selv, men måske skal anverfer og greb justeres samtidig</p>	<p>Årligt</p>

HVAD SKAL TJEKKES

HANDLING

INTERVAL FOR TJEK

<p>Hjørnebånd</p> <p>En typisk fejl på gamle vinduer er, at de hjørnebånd, der holder vinduesrammen på plads, løsner sig.</p>	<p>Hvis du finder et løst hjørnebånd, så kan du enten udbedre skaden selv eller tilkalde en fagmand. Hvis det ikke reparerer med det samme, kan du notere manglerne i vedligeholdelsesplan til udførelse i førstkommende år.</p>	<p>Årligt</p>
<p>Ruder</p> <p>Tjek om der er nogle punkterede eller knuste ruder</p>	<p>Du kan selv skifte ruden til en energitermorude – eller lade en glarmester eller tømrer gøre det.</p> <p>Måske kan det vente med at udskifte punkterede ruder – så skriv det ind i vedligeholdelsesplanen.</p>	<p>Observér, når du passerer ruderne</p>
<p>Fugt på ruder</p> <p>Fugt på ruderne tyder på, at der er for høj luftfugtighed i rummet, og så skal der luftes mere ud. Ellers er der risiko for skimmelsvamp.</p>	<p>Sørg for at beboerne bliver opmærksom på at lufte effektivt ud 3 gange i døgnet – året rundt.</p>	<p>Observér, når du passerer ruderne</p>

Friskluftventiler		
<p>Tjek om beboerne har lukket eller blokeret friskluftventilerne. Der skal være friskluftventiler i vinduer eller facade, og der skal være effektiv udsugning i badeværelse og i køkken.</p> <p>Når vinduerne nu er blevet tættere af den ene eller anden grund – bliver luftskiftet mindre, og dermed undgår man træk. Og med energiruder mindskes kuldenedfaldet og varmetabet gennem ruden. Det betyder bedre indeklima og mindre energiforbrug. Men det formindskede luftskifte betyder – alt andet lige – at luftfugtigheden i boligerne stiger. Det skal der kompenseres for.</p>	<p>Hvis der er tvivl om fugtforholdene i en lejlighed, så kan der foretages målinger af fugt og temperatur i lejligheden i en periode. Dette kan som regel afklare, om der er fugtproblemer og om de skyldes adfærd eller dårlige bygningskonstruktioner.</p>	<p>Observér, når du er i en lejlighed</p> <p>(Se filmen "Central udsugning for ejendomsservice-eteknikere")</p>
<p>Vurdering af udskiftning</p> <p>Det skal overvejes, om det kan betale sig at reparere, eller om der skal ske en udskiftning af vinduet eller døren.</p>	<p>Skadernes betydning afhænger af, hvor de findes på vinduet. For eksempel SKAL hjørnesamlingerne af glaslisterne udbedres, hvis der er råd. En tømrer kan hjælpe med at vurdere omfanget af råd. Evt. kan dette vurderes på den årlige bygningsgennemgang i forbindelse med udarbejdelse af vedligeholdelsesplanen.</p>	<p>Se også filmen: "Træværket i vinduer og døre"</p>